

“Čtyři pilíře vzdělávání” pro 21. století (Delorova zpráva Mezinárodní komise UNESCO Učení je skryté bohatství, 1996):

- **učit se poznávat** (osvojovat si nástroje pochopení, tzn. široké obecné znalosti a těžit ze vzdělávacích příležitostí v průběhu života – učít se učit),
- **učit se jednat** (být schopen tvořivě zasahovat do svého prostředí, tzn. osvojit si profesní dovednosti, kompetence vyrovnávat se s různými situacemi, pracovat v týmu),
- **učit se žít společně** (dokázat spolupracovat s ostatními a podílet se tak na všech lidských činnostech, což předpokládá pochopení pro ostatní lidi, vzájemnou závislost, úctu k hodnotám pluralismu a vzájemnému porozumění a míru),
- **učit se být** (jednat s větší autonomií, samostatným úsudkem a osobní odpovědností, rozvoj osobnostního potenciálu - paměti, myšlení, estetického smyslu, fyzických vlastností a komunikačních dovedností).

Požadavky na vzdělanostní profil člena “učící se společnosti” (Delors 1996, Walterová 1997, s. 188).

“Kompetence pro Evropu” - systém požadavků na člena učící se společnosti (nejen) v evropském kulturním okruhu:

UČENÍ

- Být schopen využívat zkušenosti
- Dávat věci do souvislostí a organizovat poznatky různého druhu
- Organizovat svůj učební proces
- Být schopen řešit problémy
- Být zodpovědný za své učení

OBJEVOVÁNÍ

- Zvažovat různé zdroje dat
- Radit se s lidmi ve svém okolí
- Konzultovat s experty
- Získávat informace
- Vytvářet a pořádat dokumentaci

MYŠLENÍ, UVAŽOVÁNÍ

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti
- Nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky
- Být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situací
- Účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor
- Vnímat politický a ekonomický kontext ve vzdělávacích a pracovních situacích
- Hodnotit sociální chování souvisící se zdravím, spotřebou a prostředím
- Vážít si umění a literatury

KOMUNIKACE

- Rozumět a hovořit více jazyky
- Být schopen číst a psát ve více jazycích
- Být schopen mluvit na veřejnosti
- Obhajovat a argumentovat vlastní názor

- Poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí
- Vyjadřovat se písemně
- Rozumět grafům, diagramům a tabulkám

KOOPERACE

- Být schopen spolupráce a práce v týmu
- Činit rozhodnutí
- Řešit konflikty
- Posuzovat a hodnotit
- Navazovat a udržovat kontakty

PRÁCE

- Vytvářet projekty
- Brát na sebe zodpovědnost
- Přispívat k práci skupiny a společnosti
- Organizovat svou vlastní práci
- Projevovat solidaritu
- Ovládat matematické a modelové nástroje

PŘIZPŮSOVÁNÍ SE ZMĚNÁM

- Využívat informační a komunikační techniky
- Být flexibilní při rychlých změnách
- Nalézat nová řešení
- Být houževnatý v případě obtíží...

Úkoly:

1. *Pokuste se vymezit a stručně zdůvodnit minimálně 8 vlastností, které považujete za nezbytné pro zapojení jedince do současné společnosti. Své úvahy srovnajte s názory kolegů.*
2. *V čem spatřujete příčinu obtížnějšího dosahování funkční provázanosti a vzájemně se podporujícího vzdělávacího a osobnostně-sociálního rozvoje?
(současný vývoj společnosti zaměřené na výkon, úspěch a konzumní způsob života více preferuje roli vzdělávání jako vysoce rentabilní investice a podceňuje rozvoj osobních a charakterových kvalit.
Identifikujte eticko-axiologický aspekt ve vaší práci a zdůvodněte hodnotový přístup.
Stanovte 5 pravidel pro rodiče, kteří chtějí ze svých dětí vychovat morálně autentické, svobodné a odpovědné osobnosti. Diskutujte o svých názorech ve skupinách a pokuste se o skupinový konsensus.
Jmenujte překážky soudobé výchovy (např. vliv přemíry podnětů (cenných a bezcenných) pro estetický rozvoj osobnosti.
Vysvětlete pojmy zdravá strava, zdravé mezilidské vztahy, zdravý životní styl, zdravá krajina, zdravý les, zdravé město, zdravá škola v hlubších a širších souvislostech s naším myšlením a celkovým způsobem života, s postoji a vztahy k druhým lidem; objasněte souvislosti mezi zdravím člověka a zdravím fyzického prostředí a přírody.*